A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2019. január 30.* [i]

„Közös kül- és biztonságpolitika – Az ukrajnai helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedések – A pénzeszközök befagyasztása – Olyan személyek, szervezetek és szervek jegyzéke, akikre, illetve amelyekre a pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztása alkalmazandó – A felperes nevének a jegyzéken való fenntartása – Indokolási kötelezettség – Jogellenességi kifogás – Az arányosság elve – Jogalap – Nyilvánvaló értékelési hiba – A *ne bis in idem* elve”

A T-290/17. sz. ügyben,

Edward Stavytskyi (lakóhelye: Brüsszel [Belgium], képviselik: J. Grayston solicitor, P. Gjørtler, G. Pandey és D. Rovetta ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: V. Piessevaux és J.-P. Hix, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

támogatja:

az **Európai Bizottság** (képviselik: E. Paasivirta és L. Baumgart, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó fél,

az ukrajnai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szembeni korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 2014/119/KKBP határozat módosításáról szóló, 2017. március 3-i (KKBP) 2017/381 tanácsi határozat (HL 2017. L 58., 34. o.) és az ukrajnai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szembeni korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 208/2014/EU rendelet végrehajtásáról szóló, 2017. március 3-i (EU) 2017/374 tanácsi végrehajtási rendelet (HL 2017. L 58., 1. o.) megsemmisítése iránt az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott kérelme tárgyában, amennyiben azok fenntartották a felperes nevét azon személyek, szervek és szervezetek jegyzékén, akikre, illetve amelyekre e korlátozó intézkedések alkalmazandók,

A TÖRVÉNYSZÉK (hatodik tanács),

tagjai: G. Berardis elnök (előadó), D. Spielmann és Csehi Z. bírák,

hivatalvezető: P. Cullen tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2018. szeptember 12-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: angol.

Ítéletet

A jogvita alapját képező tényállás

1 A felperes, Edward Stavytskyi Ukrajna korábbi tüzelőanyag- és energiaügyi minisztere.

2 2014. március 5-én az Európai Unió Tanácsa az EUSZ 29. cikk alapján elfogadta az ukrajnai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szembeni korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 2014/119/KKBP határozatot (HL 2014. L 66., 26. o.; helyesbítés: HL 2014. L 70., 35. o.).

3 A 2014/119 határozat (1) és (2) preambulumbekezdése pontosítja:

„(1) A Tanács 2014. február 20-án a legszigorúbban elítélte az erőszak alkalmazásának minden formáját Ukrajnában. Az erőszak Ukrajnában való azonnali beszüntetésére, valamint az emberi jogoknak és alapvető szabadságoknak a teljes körű tiszteletben tartására szólított fel. Az ukrán kormányt felszólította arra, hogy a lehető legnagyobb mértékű önmérséklettel járjon el, az ellenzék vezetőit pedig arra, hogy határolódjanak el azoktól, akik radikális fellépést és erőszakot alkalmaznak.

(2) A Tanács 2014. március 3-án megállapodott abban, hogy a korlátozó intézkedéseket az ukrajnai állami vagyon hűtlen kezeléséért felelősként azonosított személyek és az emberi jogok megsértéséért felelős személyek pénzeszközeinek befagyasztására, illetve az ilyen pénzeszközök visszaszerzésére összpontosítja, a jog érvényesülésének és az emberi jogok tiszteletben tartásának helyreállítása és támogatása érdekében Ukrajnában.”

4 A 2014/119 határozat 1. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Be kell fagyasztani a mellékletben felsorolt, Ukrajnában az ukrajnai állami vagyon hűtlen kezeléséért felelősként azonosított személyekhez és az emberi jogok megsértéséért felelős személyekhez, valamint a velük kapcsolatban álló természetes vagy jogi személyekhez, szervezetekhez vagy szervekhez tartozó, a tulajdonukat képező, általuk birtokolt vagy ellenőrzött valamennyi pénzeszközt és gazdasági erőforrást.

(2) A mellékletben felsorolt természetes vagy jogi személyek, szervezetek és szervek rendelkezésére vagy javára – sem közvetlenül, sem közvetve – nem bocsátható pénzeszköz vagy gazdasági erőforrás.”

5 A szóban forgó korlátozó intézkedésekkel kapcsolatos részletes szabályokat ugyanezen cikk következő bekezdései határozzák meg.

6 2014. március 5-én a Tanács az EUMSZ 215. cikk (2) bekezdése alapján elfogadta az ukrajnai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szembeni korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 208/2014/EU rendeletet (HL 2014. L 66., 1. o.; helyesbítés: HL 2014. L 70., 36. o.).

7 A 2014/119 határozatnak megfelelően a 208/2014 rendelet előírja a szóban forgó korlátozó intézkedések elfogadását, és az említett határozatban szereplőkkel lényegében azonos szavakkal határozza meg az említett korlátozó intézkedések részletes szabályait.

8 A 2014/119 határozattal és a 208/2014 rendelettel érintett személyek neve – többek között a jegyzékbe vételük indokolásával – az említett határozat mellékletében, valamint az említett rendelet I. mellékletében szereplő jegyzékben (a továbbiakban: a szóban forgó jegyzék) jelenik meg. A felperes neve nem szerepel a szóban forgó jegyzéken.

9 A 2014/119 határozatot és a 208/2014 rendeletet a 2014/119 határozat végrehajtásáról szóló, 2014. április 14-i 2014/216/KKBP tanácsi végrehajtási határozat (HL 2014. L 111., 91. o.) és a 208/2014 rendelet végrehajtásáról szóló, 2014. április 14-i 381/2014/EU tanácsi végrehajtási rendelet (HL 2014. L 111., 33. o.; a továbbiakban: a 2014. áprilisi jogi aktusok) módosította.

10 A 2014. áprilisi jogi aktusokkal a felperes nevét a „korábbi ukrán tüzelőanyag- és energiaügyi miniszter” azonosító információval és az alábbi indokolással vették fel a szóban forgó jegyzékre:

„Ukrajnában ukrán közpénzek sikkasztásával és Ukrajnából való illegális kivitelével összefüggő bűncselekményekben való részvételre vonatkozó nyomozás alatt álló személy [helyesen: állami pénzeszközök hűtlen kezelésével és az Ukrajnából való jogellenes kivitelükkel összefüggő bűncselekményekben való részvétel miatt Ukrajnában nyomozás alatt álló személy].”

11 A Törvényszék Hivatalához 2014. június 25-én benyújtott keresetlevélben a felperes előterjesztette a 2014. áprilisi jogi aktusok őt érintő részeikben történő megsemmisítése iránti keresetet. Ezt a keresetet a T-486/14 szám alatt vették nyilvántartásba.

12 A 2014/119 határozatot módosította a 2015. január 29-i (KKBP) 2015/143 tanácsi határozat (HL 2015. L 24., 16. o.), amely 2015. január 31-én lépett hatályba. Ami a szóban forgó korlátozó intézkedésekkel érintett személyek jegyzékbe vételi kritériumait illeti, a 2015/143 határozat 1. cikkéből kitűnik, hogy a 2014/119 határozat 1. cikkének (1) bekezdését a következő szöveg váltja fel:

„(1) Be kell fagyasztani a mellékletben felsorolt, az ukrajnai állami vagyon hűtlen kezeléséért felelősként azonosított személyekhez és az emberi jogok Ukrajnában történő megsértéséért felelős személyekhez, valamint a velük kapcsolatban álló természetes vagy jogi személyekhez, szervezetekhez vagy szervekhez tartozó, a tulajdonukat képező, általuk birtokolt vagy ellenőrzött valamennyi pénzeszközt és gazdasági erőforrást.

E határozat alkalmazásában az ukrajnai állami vagyon hűtlen kezeléséért felelősként azonosított személyek az ukrán hatóságok által az alábbiak végett folytatott nyomozás alatt álló személyek:

a) a közkiadásokra felhasznált ukrajnai állami vagyon vagy egyéb eszközök [helyesen: pénzeszközök] hűtlen kezelése, vagy ebben való bűnrészesség; vagy

b) a közhivatalt ellátó személy által elkövetett hivatallal való visszaélés, melynek célja, hogy saját részre vagy egy harmadik fél számára jogosulatlan előnyt szerezzen, ezáltal kárt okozva a közkiadásokra felhasznált ukrajnai állami vagyonban vagy egyéb eszközökben [helyesen: pénzeszközökben], illetve az ebben való bűnrészesség.”

13 A 208/2014 rendelet módosításáról szóló, 2015. január 29-i (EU) 2015/138 tanácsi rendelet (HL 2015. L 24., 1. o.) a 2015/143 határozatnak megfelelően módosította a 208/2014 rendeletet.

14 A 2014/119 határozatot és a 208/2014 rendeletet később módosította a 2014/119 határozat módosításáról szóló, 2015. március 5-i (KKBP) 2015/364 tanácsi határozat (HL 2015. L 62., 25. o.) és a 208/2014 rendelet végrehajtásáról szóló, 2015. március 5-i (EU) 2015/357 tanácsi végrehajtási rendelet (HL 2015. L 62., 1. o.). A 2015/364 határozat új, a szóban forgó korlátozó intézkedéseket 2016. március 6-ig meghosszabbító szöveggel váltotta fel a 2014/119 határozat 5. cikkét. A 2015/357 végrehajtási rendelet 18 személyre vonatkozó bejegyzést módosító új szöveggel váltotta fel a 208/2014 rendelet I. mellékletét.

15 A 2015/364 határozattal és a 2015/357 végrehajtási rendelettel a felperes nevét „korábbi ukrán tüzelőanyag- és energiaügyi miniszter” azonosító információval és az alábbi indokolással tartották fenn a szóban forgó jegyzéken:

„Az ukrán hatóságok büntetőeljárást folytatnak ellene állami vagyon vagy egyéb eszközök [helyesen: pénzeszközök] hűtlen kezelése miatt.”

16 A felperes nem indított keresetet a 2015/364 határozat és a 2015/357 végrehajtási rendelet vonatkozásában.

17 2016. január 28-i Stavytskyi kontra Tanács ítéletében (T-486/14, nem tették közzé, EU:T:2016:45) a Törvényszék megsemmisítette a 2014. áprilisi jogi aktusokat, és lényegében megállapította, hogy a felperes nevét anélkül vették fel a szóban forgó jegyzékre, hogy a Tanács elegendő bizonyítékkal rendelkezett volna.

18 2016. március 4-én a Tanács elfogadta a 2014/119 határozat módosításáról szóló (KKBP) 2016/318 határozatot (HL 2016. L 60, 76. o.) és a 208/2014 rendelet végrehajtásáról szóló (EU) 2016/311 végrehajtási rendeletet (HL 2016. L 60, 1. o.), amelyekkel – a felperesre vonatkozó, a fenti 15. pontban megismételt indokolás módosítása nélkül – 2017. március 6-ig meghosszabbította a szóban forgó korlátozó intézkedések alkalmazását.

19 A Törvényszék Hivatalához 2016. május 17-én benyújtott keresetlevelével a felperes előterjesztette a 2016/318 határozat és a 2016/311 végrehajtási rendelet őt érintő részeikben történő megsemmisítése iránti keresetet. Ezt a keresetet a T-242/16 szám alatt vették nyilvántartásba.

20 2016. október 21-i levelében a felperes arra hivatkozott a Tanácsnál, hogy ezen utóbbit félrevezették az Ukrajna legfőbb ügyészsége (a továbbiakban: Ukrajna legfőbb ügyészsége) által nyújtott állítólagosan valótlan információk, továbbá hozzáférést kért bizonyos dokumentumokhoz.

21 E levélre válaszul 2016. december 12-i levelében a Tanács először is tájékoztatta a felperest a korlátozó intézkedések vele szemben történő fenntartása iránti szándékáról. A Tanács másodszor megjegyezte, hogy Ukrajna legfőbb ügyészsége 2016. július 25-i és november 16-i levelében megerősítette, hogy a felperessel szemben büntetőeljárás van folyamatban állami pénzeszközök hűtlen kezelése miatt. Harmadszor, a Tanács csatolta leveléhez ezeket a dokumentumokat, valamint egy másik, 2016. november 18-i dokumentumot, amely az általa Ukrajna legfőbb ügyészségéhez intézett kérdéseket, valamint ezen utóbbi válaszait (a továbbiakban: Ukrajna legfőbb ügyészségének válaszai) tartalmazta. Negyedszer, a Tanács felkérte a felperest, hogy legkésőbb 2017. január 13-ig nyújtsa be esetleges észrevételeit.

22 2017. január 13-i levelében a felperes többek között arra hivatkozott a Tanácsnál, hogy Ukrajna legfőbb ügyészsége kizárólag azzal a céllal manipulálta a szóban forgó büntetőeljárást, hogy az továbbra is folyamatban maradjon, valamint hogy az ezen eljárással érintett cselekményeket más ukrán hatóságok – köztük igazságügyi hatóságok – már vizsgálták, amely hatóságok ezekben a cselekményekben semmi jogelleneset nem találtak. A felperes azt is jelezte, hogy kérte a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezetének (Interpol) fájljaihoz való hozzáférés ellenőrzésével foglalkozó bizottságot, hogy vonja vissza a nemzetközi körözés hatálya alatt álló személyek jegyzékébe való felvételét.

23 2017. február 6-i levelében a Tanács továbbított a felperesnek bizonyos olyan dokumentumokat – azaz Ukrajna legfőbb ügyészségének 2017. január 27-i levelét és több ukrán bírósági határozatot –, amelyeket az ukrán hatóságok adtak át számára, és felkérte a felperest, hogy ezek tekintetében legkésőbb 2017. február 13-ig nyilatkozzon.

24 2017. február 13-i levelében a felperes válaszolt erre a felkérésre.

25 2017. március 3-án a Tanács elfogadta a 2014/119 határozat módosításáról szóló (KKBP) 2017/381 határozatot (HL 2017. L 58., 34. o.) és a 208/2014 rendelet végrehajtásáról szóló (EU) 2017/374 végrehajtási rendeletet (HL 2017. L 58., 1. o.) (a továbbiakban: a megtámadott jogi aktusok), amelyekkel – a felperesre vonatkozó, a fenti 15. pontban megismételt indokolás módosítása nélkül – 2018. március 6-ig meghosszabbította a szóban forgó korlátozó intézkedések alkalmazását.

26 2017. március 6-i levelében a Tanács értesítette a felperest a megtámadott jogi aktusokról, és ezzel egyidejűleg válaszolt a felperes 2017. január 13-i és február 13-i levelére.

27 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítéletében (T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166) a Törvényszék elutasította a felperes fenti 19. pontban említett keresetét.

Az eljárás és a felek kérelmei

28 A Törvényszék Hivatalához 2017. május 16-án benyújtott keresetlevelével a felperes előterjesztette a jelen keresetet.

29 2017. július 28-án a Tanács benyújtotta ellenkérelmét, majd pedig 2017. augusztus 3-án – a Törvényszék eljárási szabályzata 66. cikkének megfelelően – arra irányuló, indokolással ellátott kérelmet nyújtott be, hogy a keresetlevélhez és az említett ellenkérelemhez csatolt bizonyos dokumentumok tartalmát ne idézzék az ezen üggyel kapcsolatos olyan dokumentumokban, amelyekhez a nyilvánosság hozzáfér.

30 2017. szeptember 5-én az Európai Bizottság kérte, hogy a Tanács kérelmeinek támogatása végett beavatkozhasson a jelen ügybe. 2017. szeptember 21-i határozatával a Törvényszék hatodik tanácsának elnöke az eljárási szabályzat 144. cikkének (4) bekezdése alapján helyt adott ennek a kérelemnek, a felperes és az alperes pedig nem hozott fel a bizalmassággal kapcsolatos kérdéseket.

31 Az eljárás írásbeli szakaszát – a válasznak, a viszonválasznak, a beavatkozási beadványnak, valamint a felperes és az alperes ezen utóbbival kapcsolatos észrevételeinek benyújtását követően – 2017. december 19-én zárták le.

32 A Hivatalhoz 2018. január 17-én benyújtott beadványában a felperes – az eljárási szabályzat 106. cikkének (1) és (2) bekezdése alapján – tárgyalás megtartását kérte.

33 Az előadó bíró javaslatára a Törvényszék (hatodik tanács) az eljárás szóbeli szakaszának megnyitásáról határozott.

34 A Törvényszék a 2018. szeptember 12-i tárgyaláson meghallgatta a felperes és az alperes szóbeli előadásait és a Törvényszék által a 2018. szeptember 12-i tárgyaláson feltett kérdésekre adott válaszaikat, amely tárgyaláson a Bizottság – amint arról a Törvényszéket a 2018. augusztus 16-i levelében tájékoztatta – nem vett részt.

35 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg a megtámadott jogi aktusokat, amennyiben azok fenntartották a nevét a szóban forgó jegyzéken;

– a Tanácsot kötelezze a költségek viselésére.

36 A Tanács azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– másodlagosan, a megtámadott jogi aktusok megsemmisítése esetén, az Európai Unió Bírósága alapokmánya 60. cikkének megfelelően tartsa fenn a 2017/374 végrehajtási rendelet megsemmisítésének hatálybalépéséig a 2017/381 határozat joghatásait;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

37 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék utasítsa el a keresetet.

A jogkérdésről

38 Keresetének alátámasztására a felperes négy jogalapot hoz fel, amelyek közül az első a 2015/143 határozattal módosított 2014/119 határozat 1. cikkének (1) bekezdésében és a 2015/138 rendelettel módosított előírt 208/2014 rendelet 3. cikkének (1a) bekezdésében előírt jegyzékbe vételi kritérium (a továbbiakban: releváns kritérium) jogellenességén, a második egy nyilvánvaló értékelési hibán alapul, amennyiben nem minősül kellő ténybeli alapnak az, hogy vele szemben az ukrán hatóságok előtt büntetőeljárás van folyamatban, a harmadik az indokolási kötelezettség megsértésén, illetve a negyedik a jogalappal kapcsolatos hibán alapul, amennyiben a rá vonatkozó korlátozó intézkedések nem a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP), hanem a büntetőügyekben folytatott nemzetközi együttműködés területére tartoznak.

39 Tekintettel a különféle jogalapokban szereplő bizonyos érvek közötti kapcsolatokra, úgy kell tekinteni, hogy a felperes lényegében először is az indokolási kötelezettség megsértésére, másodszor a releváns kritérium jogellenességére, aránytalanságára, valamint jogalapjának hiányára, harmadszor pedig az e kritériumnak az ő esetére történő alkalmazása során elkövetett nyilvánvaló értékelési hibákra hivatkozik.

Az indokolási kötelezettség megsértéséről

40 A felperes elsősorban azzal érvel, hogy általános és sztereotip az a – fenti 15. pontban megismételttel azonos – indokolás, amely alapján a megtámadott jogi aktusok fenntartották a nevét a jegyzéken, mivel az a releváns kritérium meghatározásában alkalmazott kifejezések megismétlésére szorítkozik.

41 A felperes másodsorban azt álltja, hogy a Tanács nem egészítheti ki az említett indokolást a megtámadott jogi aktusok elfogadását eredményező eljárás során a felperesnek továbbított levelekben szereplő információkkal (lásd a fenti 21., 23. és 26. pontot), mivel maguknak a jogi aktusoknak kell megfelelő indokolást tartalmazniuk. Mindenesetre a szóban forgó levelekből eredő kiegészítő információk nem képeznek megfelelő indokolást.

42 A Bizottság által támogatott Tanács vitatja a felperes érveit.

43 Emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 296. cikk második bekezdése értelmében „[a] jogi aktusoknak indokolást kell tartalmazniuk”.

44 Az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) – amely esetében az EUSZ 6. cikk (1) bekezdése a Szerződésekkel azonos jogi kötőerőt ismer el – 41. cikke (2) bekezdésének c) pontja értelmében a megfelelő ügyintézéshez való jog magában foglalja többek között „az igazgatási szervek azon kötelezettségét, hogy döntéseiket indokolják”.

45 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az EUMSZ 296. cikk második bekezdésében és a Charta 41. cikke (2) bekezdésének c) pontjában megkövetelt indokolásnak a megtámadott jogi aktus jellegéhez és elfogadási körülményeihez kell igazodnia. A jogi aktust kibocsátó intézmény érvelésének olyan világosan és félreérthetetlenül kell belőle kitűnnie, hogy lehetővé tegye az érintett számára a

meghozott intézkedés indokainak megismerését és a hatáskörrel rendelkező bíróság számára a felülvizsgálat elvégzését. Az indokolási kötelezettséget az ügy körülményeire tekintettel kell értékelni (lásd: 2016. szeptember 15-i Yanukovych kontra Tanács ítélet, T-346/14, EU:T:2016:497, 77. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

46 Nem követelmény, hogy az indokolás az összes releváns ténybeli és jogi elemet tartalmazza, mivel azt, hogy egy jogi aktus indokolása megfelel-e az EUMSZ 296. cikk második bekezdésében és a Charta 41. cikke (2) bekezdésének c) pontjában foglalt követelményeknek, nemcsak szövegére, hanem kontextusára, valamint az adott tárgyra vonatkozó jogszabályok összességére is figyelemmel kell értékelni. Így egyfelől valamely sérelmet okozó jogi aktus indokolása akkor megfelelő, ha az érintett előtt ismert olyan összefüggésben került sor az elfogadására, amely lehetővé teszi a vele szemben hozott intézkedés jelentőségének megértését. Másfelől a jogi aktus indokolása pontossága mértékének arányosnak kell lennie a tényleges lehetőségekkel, és azon technikai feltételekkel vagy határidővel, amelyek között, illetve amelyen belül meg kell hozni (lásd: 2016. szeptember 15-i Yanukovych kontra Tanács ítélet, T-346/14, EU:T:2016:497, 78. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

47 Konkrétan egy, a pénzeszközök befagyasztására irányuló intézkedés indokolása főszabály szerint nem állhat kizárólag általános és sztereotípiákon alapuló megfogalmazásból. A fenti 46. pontban kifejtett korlátozásokra is figyelemmel egy ilyen intézkedésnek éppen ellenkezőleg azon különös és konkrét okokat kell megjelölnie, amelyek miatt a Tanács úgy véli, hogy a releváns szabályozás alkalmazandó az érdekeltre nézve (lásd: 2016. szeptember 15-i Yanukovych kontra Tanács ítélet, T-346/14, EU:T:2016:497, 79. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

48 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a felperes nevének a szóban forgó jegyzéken való fenntartásakor elfogadott indokolás (lásd a fenti 15. pontot) különös és konkrét, és tartalmazza a felperes neve jegyzéken való fenntartásának alapjául szolgáló elemeket, azaz azt a körülményt, hogy vele szemben az ukrán hatóságok büntetőeljárást folytatnak állami vagyon vagy egyéb pénzeszközök hűtlen kezelése miatt.

49 Ezen túlmenően, a korlátozó intézkedések felperessel szembeni fenntartására a felperes előtt ismert kontextusban került sor, akit a Tanáccsal folytatott levélváltás során tájékoztattak többek között Ukrajna legfőbb ügyészségének 2016. július 25-i, 2016. november 16-i és 2017. január 27-i leveléről, valamint Ukrajna legfőbb ügyészségének azon válaszairól (lásd a fenti 21. és 23. pontot), amelyekre a Tanács az említett intézkedések fenntartását alapította (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2012. november 15-i Tanács kontra Bamba ítélet, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 53. és 54. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2013. szeptember 6-i Bank Melli Iran kontra Tanács ítélet, T-35/10 és T-7/11, EU:T:2013:397, 88. pont). Ezek a levelek tartalmazzák a nyomozó hatóság nevét, a többek között a felperessel szemben indult büntetőeljárások ügyszámát és megindításának időpontját, a neki felrótt cselekményeket, a többi érintett személy és szervezet nevét, az állítólagos hűtlen kezelés tárgyát képező állami vagyont, az ukrán büntető törvénykönyv irányadó cikkeit, valamint azt a körülményt, hogy a felperest írásban tájékoztatták a vele szemben fennálló gyanúról. Konkrétan a 2016. július 25-i levél a következőket pontosítja:

[bizalmas]. [1]

50 2016. december 12-i levelében a Tanács egyértelműen jelezte, hogy Ukrajna legfőbb ügyészségének 2016. július 25-i levele – amelyet a 2016. november 16-i levél megerősített – tartalmazza az annak megállapításához releváns információkat, hogy a felperessel szemben állami vagyon vagy egyéb pénzeszközök hűtlen kezelése miatt továbbra is büntetőeljárás van folyamatban.

1 Kitakart bizalmas adatok.

51 A megtámadott jogi aktusokat egyébként olyan kontextusban hozták, amely a 2016. január 28-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet (T-486/14, nem tették közzé, EU:T:2016:45) és a 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet (T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166) alapjául szolgáló ügyekben a felperes és a Tanács között sorra kerülő levélváltást is magában foglalja.

52 Meg kell állapítani, hogy a felperes mindezeket az információkat a megtámadott jogi aktusok elfogadása előtt megkapta.

53 A 2017. március 6-i levelet illetően, amely a megtámadott jogi aktusoknál későbbi, meg kell jegyezni, hogy az lényegében a felperes és a Tanács között az említett jogi aktusok elfogadását megelőzően sorra kerülő levélváltásban szereplő információkra, valamint a Törvényszék ítélkezési gyakorlatára való hivatkozásra szorítkozik. Ily módon ezt a levelet e jogi aktusok vizsgálata során figyelembe lehet venni (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2017. június 15-i Kiselev kontra Tanács ítélet, T-262/15, EU:T:2017:392, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Mindenesetre meg kell állapítani, hogy a 2017. március 6-i levél tartalma nagymértékben megegyezik a megtámadott jogi aktusok, valamint a Tanács és a felperes között korábban sorra kerülő levélváltás tartalmával (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2017. június 15-i Kiselev kontra Tanács ítélet, T-262/15, EU:T:2017:392, 48. és 49. pont).

54 A fentiek tükrében meg kell állapítani, hogy a megtámadott jogi aktusok a saját kontextusukban jogilag megfelelő módon tartalmazzák azokat a jogi és ténybeli elemeket, amelyek – kibocsátójuk szerint – e jogi aktusok alapját képezik.

55 Ezt a következtetést nem kérdőjelezheti meg a felperesnek a rá vonatkozó indokolás állítólagosan sztereotip jellegével kapcsolatos érve.

56 E tekintetben meg kell állapítani, hogy noha az ezen indokolásban szereplő megfontolások megegyeznek azokkal, amelyek alapján a jegyzékben említett más természetes személyekkel szemben korlátozó intézkedéseket írtak elő, a felperes konkrét helyzetének leírására irányulnak, aki ellen – ugyanazon a címen, mint más személyek esetében is – a Tanács szerint az ukrajnai állami pénzeszközök hűtlen kezelésére vonatkozó nyomozásokkal kapcsolatos bírósági eljárások vannak folyamatban (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 15-i Yanukovych kontra Tanács ítélet, T-346/14, EU:T:2016:497, 82. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

57 Végezetül emlékeztetni kell arra, hogy a jogi aktusok indokolására vonatkozó kötelezettség olyan lényeges formai követelménynek minősül, amelyet külön kell választani az indokok megalapozottságának kérdésétől, amely a vitatott jogi aktus érdemi jogszerűségére vonatkozik. A jogi aktusok indokolása ugyanis azon indokok egyértelmű kifejezéséből áll, amelyeken e jogi aktus alapul. Ha ezen indokok hibában szenvednek, az a jogi aktus érdemi jogszerűségét érintheti, de annak indokolását nem, amely megfelelő lehet annak ellenére, hogy hibás indokokat tartalmaz (lásd: 2014. november 5-i Mayaleh kontra Tanács ítélet, T-307/12 és T-408/13, EU:T:2014:926, 96. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

58 Ennélfogva még annak feltételezése esetén is, hogy – amint azzal a felperes a tárgyaláson érvelt – a Tanácsra fokozott gondossági kötelezettség vonatkozik akkor, amikor ugyanazzal a személlyel szemben több évig tart fenn korlátozó intézkedéseket, ez a körülmény nem befolyásolná a megtámadott jogi aktusok indokolására vonatkozóan a Törvényszék által lefolytatott felülvizsgálatot, míg egy nyilvánvaló értékelési hiba fennállását illetően szigorúbb felülvizsgálatot igazolhatna.

59 A fenti megfontolásokra figyelemmel a felperesnek az indokolási kötelezettség megsértésére vonatkozó kifogásait el kell utasítani.

A releváns kritérium jogellenességéről, aránytalanságáról és jogalapjának hiányáról

60 A felperes azzal érvel, hogy a 2015/143 határozatban és a 2015/138 rendeletben előírt releváns kritérium jogellenes az arányosság elvének megsértése és a KKBP keretében a jogalap hiánya miatt, amennyiben azt úgy lehet értelmezni, hogy lehetővé teszi korlátozó intézkedéseknek az ukrán hatóságok állami pénzeszközök hűtlen kezelésével kapcsolatos nyomozásával érintett bármely személlyel szembeni elfogadását, függetlenül attól, hogy az e személynek felrótt cselekmények sérthetik-e Ukrajnában a jogállamiságot, ekként pedig ezen ország jogi és intézményi alapjait.

61 A felperes szerint abban az esetben, ha a releváns kritérium kizárólag az ilyen cselekményekkel vádolt személyekre vonatkozhat, magának a Tanácsnak kellene elvégeznie az arányosság ellenőrzését. E tekintetben a felperes elismeri, hogy az ítélkezési gyakorlat értelmében a Tanács – főszabály szerint – támaszkodhat az Ukrajna legfőbb ügyészsége által vele közölt információkra. A Tanács ugyanakkor nem mentesülhet az azon kérdés értékelésére irányuló kötelezettségtől, hogy ezek az információk elegendőek-e annak megállapításához, hogy a nyomozással érintett személynek felrótt cselekmények sérthetik Ukrajnában a jogállamiságot. A Tanács csak akkor tartja tiszteletben az arányosság elvét, ha megbizonyosodik arról, hogy erre a kérdésre igenlő választ lehet adni. Ellenkező esetben az uniós intézményeknek a valamely harmadik országban folyamatban lévő büntetőeljárásokba való esetleges beavatkozása nem a KKBP területére, hanem a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés és a rendőrségi együttműködés területébe tartozhat. Ily módon az EUSZ 40. cikk megsértésének elkerülése érdekében azokat az EUSZ 29. cikktől és az EUMSZ 215. cikktől eltérő jogalapok alapján kell elfogadni, azzal, hogy ezen utóbbi alkalmazásának előfeltétele egy, a KKBP területére tartozó határozat előzetes elfogadása.

62 A Tanács és a Bizottság vitatja a felperes érveit.

63 Elöljáróban megjegyzendő, hogy a felek egyetértenek abban, hogy az ítélkezési gyakorlat elismerte, hogy a releváns kritérium alapján hozott korlátozó intézkedéseket jogszerűen az EUSZ 29. cikk és az EUMSZ 215. cikk alapján lehet elfogadni, feltéve, hogy az állami vagyon vagy egyéb pénzeszközök hűtlen kezelésével kapcsolatos cselekmények, amelyekkel az érintett személyeket gyanúsítják, olyan jellemzőket mutatnak, hogy – tekintettel az érintett összegekre, a hűtlen kezelés tárgyát képező vagyon vagy pénzeszközök típusára, illetve elkövetésük körülményeire – sérthetik a szóban forgó ország intézményi és jogi alapjait.

64 Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy az EU-Szerződés KKBP-vel kapcsolatos céljait többek között az EUSZ 21. cikk (2) bekezdésének b) pontja határozza meg, amely a következőket írja elő:

„Az Unió közös politikákat és tevékenységeket határoz meg és hajt végre, és a nemzetközi kapcsolatok minden területén magas szintű együttműködés kialakításán munkálkodik annak érdekében, hogy: […] megszilárdítsa és erősítse a demokráciát, a jogállamiságot, az emberi jogokat és a nemzetközi jog elveit.”

65 Ezt a célkitűzést megemlítette a 2014/119 határozat – fenti 3. pontban megismételt – (2) preambulumbekezdése.

66 E tekintetben megjegyzendő, hogy az ítélkezési gyakorlat megállapította, hogy az EUSZ 21. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említettekhez hasonló célkitűzések elérhetők a pénzeszközök befagyasztásával, amelynek hatálya – ahogy a jelen esetben is – az állami pénzeszközök hűtlen kezeléséért felelősként azonosított személyekre és a hozzájuk kapcsolódó személyekre, szervezetekre és szervekre, azaz olyan személyekre korlátozódik, akiknek cselekményei vélhetően akadályozták a közintézmények és a hozzájuk kapcsolódó szervezetek megfelelő működését (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 15-i Yanukovych kontra Tanács ítélet, T-346/14, EU:T:2016:497, 95. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

67 Ugyanígy megjegyzendő, hogy a jogállamiság tiszteletben tartása az Unió alapjául szolgáló egyik elsődleges érték, amint az az EUSZ 2. cikkből, valamint az EU-Szerződés és az Alapjogi Charta preambulumából következik. A jogállamiság tiszteletben tartása továbbá az EUSZ 49. cikk értelmében az Unióhoz való csatlakozás előfeltétele. A jogállamiság fogalmát más, a „jog uralma" megfogalmazásban tartalmazza az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt egyezmény preambuluma is (2016. szeptember 15-i Yanukovych kontra Tanács ítélet, T-346/14, EU:T:2016:497, 97. pont).

68 A Bíróság és az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata, valamint az Európa Tanácsnak a „Joggal a Demokráciáért" Európai Bizottságon keresztül folytatott munkái kidolgozták azon elvek és szabályok nem kimerítő jellegű listáját, amelyek a jogállamiság fogalmába tartozhatnak. Ezek között szerepel a jogszerűségnek, a jogbiztonságnak és a végrehajtó hatalom önkényessége tilalmának elve; a független és pártatlan bíróságok; a hatékony bírósági felülvizsgálat, ideértve az alapvető jogok tiszteletben tartását és a törvény előtti egyenlőséget (lásd e tekintetben: a „Joggal a Demokráciáért" Európai Bizottság a 106. teljes ülésén [Velence, 2016. március 11–12.] elfogadott, a jogállamiság kritériumait tartalmazó listát). Továbbá az Unió külső fellépésével összefüggésben bizonyos jogi eszközök a jogállamiság fogalmába illeszkedő elvként említik többek között a korrupció elleni küzdelmet (lásd például: az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz létrehozására vonatkozó általános rendelkezések meghatározásáról szóló, 2006. október 24-i 2006/1638/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet [HL 2006. L 310., 1. o.]) (2016. szeptember 15-i Yanukovych kontra Tanács ítélet, T-346/14, EU:T:2016:497, 98. pont).

69 Egyebekben emlékeztetni kell arra, hogy a korrupció elleni küzdelem fontos eszköze az állami pénzeszközök hűtlen kezeléséhez hasonló gazdasági bűncselekmények üldözése, és hogy a korrupció elleni küzdelem az Unió külső fellépésével összefüggésben a jogállamiság fogalmába illeszkedő elvnek minősül (2016. szeptember 15-i Yanukovych kontra Tanács ítélet, T-346/14, EU:T:2016:497, 141. pont).

70 Ugyanakkor – noha nem zárható ki, hogy az állami pénzeszközök hűtlen kezelésének tényállását megvalósító egyes magatartások alkalmasak a jogállamiság veszélyeztetésére – nem fogadható el, hogy az állami pénzeszközök hűtlen kezelésének bármely, valamely harmadik államban elkövetett cselekménye igazolja az Uniónak ezen országban a jogállamiság helyreállítása és támogatása céljából a KKBP területén fennálló hatáskörei keretében történő beavatkozását. Ahhoz, hogy megállapítható legyen, hogy az állami pénzeszközök hűtlen kezelése alkalmas az Uniónak a KKBP keretében a jogállamiság helyreállítása és támogatása céljából történő fellépésének igazolására, legalábbis az szükséges, hogy a vitatott cselekmények alkalmasak legyenek az érintett ország intézményi és jogi alapjainak veszélyeztetésére (2016. szeptember 15-i Yanukovych kontra Tanács ítélet, T-346/14, EU:T:2016:497, 99. pont).

71 Ebből következik, hogy a releváns kritérium csak akkor tekinthető az uniós jogrenddel összeegyeztethetőnek, ha olyan értelmet kaphat, amely összeegyeztethető azon magasabb szintű szabályok követelményeivel, amelyeket tiszteletben kell tartania, különösen az ukrajnai jogállamiság helyreállítására és támogatására irányuló céllal. Egyebekben ezen értelmezés lehetővé teszi azon széles mérlegelési mozgástér tiszteletben tartását, amellyel a Tanács a jegyzékbe vétel általános kritériumainak meghatározása terén rendelkezik, emellett biztosítja az uniós jogi aktusok jogszerűségének az alapvető jogokra tekintettel történő, főszabály szerint teljes felülvizsgálatát (lásd: 2016. szeptember 15-i Yanukovych kontra Tanács ítélet, T-346/14, EU:T:2016:497, 100. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

72 Ezért a releváns kritériumot úgy kell értelmezni, hogy az nem elvont módon vonatkozik az állami pénzeszközök hűtlen kezelését megvalósító bármely cselekményre, hanem az állami vagyon vagy egyéb pénzeszközök hűtlen kezelésének olyan tényállásaira vonatkozik inkább, amelyek – a hűtlen kezeléssel érintett pénzeszköz vagy vagyon összegére vagy típusára, vagy a hűtlen kezelés elkövetésének összefüggéseire tekintettel – legalábbis alkalmasak Ukrajna intézményi és jogi alapjainak

veszélyeztetésére, nevezetesen a jogszerűség, a végrehajtó hatalom önkényességének tilalma, a hatékony bírósági felülvizsgálat és a törvény előtti egyenlőség elvének, és végső soron a jogállamiság ezen országban való tiszteletben tartásának veszélyeztetésére. Ezen értelmezés szerint ez a kritérium megfelel az EU-Szerződés irányadó céljainak, és arányos azokkal (2016. szeptember 15-i Yanukovych kontra Tanács ítélet, T-346/14, EU:T:2016:497, 101. pont).

73 Ezen – a felek által nem megkérdőjelezett – ítélkezési gyakorlatra figyelemmel azt a következtetést kell levonni, hogy az ekként értelmezett releváns kritérium nem jogellenes, és azt az EUSZ 29. cikken és az EUMSZ 215. cikken alapuló jogi aktusok bevezethették, amely cikkek tehát megfelelő jogalapokat képeznek.

74 Ebből az is következik, hogy a releváns kritérium előírásával a Tanács nem sértette meg az EUSZ 40. cikk első bekezdését, amely szerint a KKBP végrehajtása nem sérti az EUMSZ 3–6. cikkben felsorolt uniós hatáskörök gyakorlására vonatkozóan a Szerződésekben az intézmények részére előírt eljárások alkalmazását és az intézmények erre vonatkozó hatásköreinek terjedelmét.

75 Végezetül emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint Ukrajna legfőbb ügyészsége az egyik legmagasabb rangú ukrán igazságügyi hatóság, mivel ebben az államban a büntető igazságszolgáltatásban ügyészi minőségben jár el, és előzetes nyomozásokat folytat le a büntetőeljárásokban (lásd ebben az értelemben: 2017. október 19-i Yanukovych kontra Tanács ítélet, C-598/16 P, nem tették közzé, EU:C:2017:786, 53. pont). Ugyanígy az is megállapítást nyert, hogy az Ukrajna legfőbb ügyészségétől származó bizonyítékok – amennyiben tartalmuk kellően pontos – igazolhatják korlátozó intézkedéseknek az állami pénzeszközök hűtlen kezelése miatt folyamatban lévő büntetőeljárásokkal érintett személyekkel szembeni elfogadását (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 15-i Yanukovych kontra Tanács ítélet, T-346/14, EU:T:2016:497, 139. pont), amint azt ráadásul a felperes elismeri.

76 A fenti megfontolásokra figyelemmel a felperesnek a releváns kritérium jogellenességére, aránytalanságára és jogalapjának hiányára alapított valamennyi kifogását el kell utasítani.

77 Azt azonban vizsgálni kell, hogy a különösen a fenti 72. pontban említettnek megfelelően értelmezett releváns kritérium felperesre történő alkalmazása során a Tanács elkövetett-e nyilvánvaló értékelési hibákat.

A releváns kritérium felperes esetére történő alkalmazása során elkövetett nyilvánvaló értékelési hibák fennállásáról

78 A felperes lényegében azzal érvel, hogy a megtámadott jogi aktusok elfogadásakor a Tanács nem rendelkezett kellően szilárd ténybeli alappal.

79 A Bizottság által támogatott Tanács vitatja a felperes érveit.

80 Ezen utóbbi érveinek részletesebb vizsgálata előtt meg kell fogalmazni a bírósági felülvizsgálattal és a Tanács kötelezettségeivel kapcsolatos előzetes megfontolásokat.

A bírósági felülvizsgálatról és a Tanács kötelezettségeiről

81 Az ítélkezési gyakorlat értelmében az uniós bíróságnak a korlátozó intézkedések bírósági felülvizsgálata keretében széles körű mérlegelési mozgásteret kell elismernie a Tanács részére az azon személyek körét korlátozó általános kritériumok meghatározásában, akikkel szemben ilyen intézkedéseket lehet elfogadni (lásd: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 81. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

82 A Charta 47. cikkében biztosított bírósági felülvizsgálat hatékonysága ugyanakkor megköveteli, hogy azon indokok jogszerűségének a felülvizsgálata címén, amelyeken valamely meghatározott személy nevének a korlátozó intézkedésekkel érintett személyek jegyzékére való felvételére vagy a jegyzéken történő fenntartására vonatkozó határozat alapul, az uniós bíróság meggyőződjön arról, hogy e határozat, amely e személy tekintetében egyedi hatállyal rendelkezik, kellően szilárd ténybeli alappal rendelkezik. Ez magában foglalja az említett határozat alapjául szolgáló indokolásban hivatkozott cselekmények vizsgálatát, így a bírósági felülvizsgálat nem a hivatkozott indokok absztrakt valószínűségének értékelésére korlátozódik, hanem arra a kérdésre irányul, hogy ezen indokok – vagy legalább azok közül egy, ugyanezen határozat alátámasztására önmagában elengedőnek tekintett indok – kellően pontosan és konkrétan megalapozottak-e (lásd: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 82. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

83 Az ítélkezési gyakorlat értelmében a Tanács nem köteles arra, hogy a további adatok beszerzése érdekében hivatalból és rendszeresen saját vizsgálatokat vagy ellenőrzéseket végezzen abban az esetben, ha a harmadik ország hatóságai által szolgáltatott információk már a rendelkezésére állnak ahhoz, hogy korlátozó intézkedéseket fogadjon el azon személyekkel szemben, akik ezen országból származnak, és akikkel szemben ebben az országban bírósági eljárások vannak folyamatban (lásd: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 83. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

84 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy – amint azt a Törvényszék a fenti 75. pontban megjegyezte – Ukrajna legfőbb ügyészsége az egyik legmagasabb rangú ukrán igazságügyi hatóság.

85 Kétségtelen, hogy a jelen ügyben a Tanács feladata volt, hogy gondosan és pártatlanul megvizsgálja a részére az ukrán hatóságok által átadott bizonyítékokat, tekintettel különösen a felperes által benyújtott észrevételekre és esetleges mentő körülményekre. Egyébiránt a korlátozó intézkedések elfogadásával összefüggésben a Tanács köteles tiszteletben tartani a Charta 41. cikkében rögzített megfelelő ügyintézés elvét, amelyhez az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében hozzátartozik a hatáskörrel rendelkező intézmény arra vonatkozó kötelezettsége, hogy az adott ügy valamennyi releváns elemét gondosan és pártatlanul megvizsgálja (lásd ebben az értelemben: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 85. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

86 Az ítélkezési gyakorlatból ugyanakkor az is következik, hogy a Tanácstól megkövetelhető bizonyítás jellegének, módjának és intenzitásának az értékelése céljából figyelembe kell venni a korlátozó intézkedések jellegét és konkrét terjedelmét, továbbá ezen intézkedések célját (lásd: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 86. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

87 E tekintetben – amint az a 2014/119 határozat (1) és (2) preambulumbekezdéséből következik (lásd a fenti 3. pontot) – a határozat az Uniónak az ukrán hatóságok támogatására irányuló politikájának az általánosabb keretébe illeszkedik, amelynek célja az ukrajnai politikai stabilizáció elősegítése. Ily módon a határozat megfelel a KKBP célkitűzéseinek, amelyeket különösen az EUSZ 21. cikk (2) bekezdésének b) pontja határoz meg, és amely rendelkezés szerint az Unió nemzetközi együttműködést alakít ki annak érdekében, hogy megszilárdítsa és erősítse a demokráciát, a jogállamiságot, az emberi jogokat és a nemzetközi jog elveit (lásd: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 87. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

88 A szóban forgó korlátozó intézkedések ebben az összefüggésben írják elő többek között azon személyek pénzeszközeinek és gazdasági erőforrásainak a befagyasztását, akiket az ukrán állami pénzeszközök hűtlen kezeléséért felelősként azonosítottak. E pénzeszközök visszaszerzésének az elősegítése ugyanis lehetővé teszi a jogállamiság megerősítését és támogatását Ukrajnában (lásd a fenti 68–72. pontot).

89 Ebből következik, hogy a szóban forgó korlátozó intézkedések nem az érintett személyek által elkövetett kifogásolható cselekmények szankcionálását célozzák, és arra sem irányulnak, hogy e személyeket kényszer útján visszatartsák ilyen cselekmények elkövetésétől. Ezen intézkedéseknek kizárólag az a céljuk, hogy elősegítsék az állami pénzeszközök hűtlen kezelésének az ukrán hatóságok általi megállapítását, és hogy lehetővé tegyék e hatóságok számára az ilyen hűtlen kezelésből származó nyereség visszaszerzését. Ezen intézkedések tehát tisztán biztosítási jellegűek (lásd: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 89. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

90 Ily módon nem büntető jellegűek a szóban forgó korlátozó intézkedések, amelyeket a Tanács az EUSZ 21. és 29. cikk alapján rá ruházott hatáskörök keretében írt elő. Ezeket az intézkedéseket tehát nem lehet egyenértékűnek tekinteni a valamely tagállam nemzeti igazságügyi hatósága által a pénzeszközök befagyasztása tárgyában hozott határozattal, amelyet az alkalmazandó büntetőeljárás keretében és az ezen eljárás által nyújtott biztosítékok tiszteletben tartása mellett fogadtak el. Következésképpen a Tanács számára azon bizonyítékok tekintetében előírt követelmények, amelyek megalapozzák valamely személy nevének a pénzeszközök e befagyasztása által érintett személyek jegyzékébe történő felvételét, nem lehetnek szigorúan ugyanazok, mint a nemzeti igazságügyi hatóságra a fent említett esetben vonatkozó követelmények (lásd: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 90. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

91 A jelen ügyben a Tanácsnak azt kell vizsgálnia, hogy egyrészt az általa alapul vett, az Ukrajna legfőbb ügyészsége által továbbított információk milyen mértékben teszik lehetővé annak megállapítását, hogy – amint azt a felperes nevének a szóban forgó jegyzékbe való felvételére vonatkozó indokolás jelzi – a felperes ellen az ukrán hatóságok büntetőeljárást folytatnak-e olyan cselekmények miatt, amelyek az állami pénzeszközök hűtlen kezelését valósíthatják meg, másrészt pedig, hogy ezen eljárások lehetővé teszik-e a felperes cselekményeinek a fent említett releváns kritériumnak megfelelő minősítését. A Tanácsnak – a fenti 85. pontban felidézett ítélkezési gyakorlatra tekintettel – csak e vizsgálatok eredménytelensége esetén kellene további vizsgálatokat végeznie (lásd: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 91. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

92 Egyébiránt a megtámadott jogi aktusok révén megvalósított együttműködés (lásd a fenti 87. pontot) keretében a Tanács főszabály szerint nem köteles arra, hogy saját maga vizsgálja meg és értékelje azon információk helyességét és relevanciáját, amelyek alapján az ukrán hatóságok a felperes ellen állami pénzeszközök hűtlen kezelésének minősíthető cselekmények miatt büntetőeljárást folytatnak. A fenti 89. pontban kifejtetteknek megfelelően ugyanis a megtámadott jogi aktusok elfogadásával a Tanács nem arra törekszik, hogy maga szankcionálja az állami pénzeszközök azon hűtlen kezelését, amelyre vonatkozóan az ukrán hatóságok nyomozást folytatnak, hanem arra, hogy e hatóságok számára fenntartsa az említett hűtlen kezelés megállapításának és az abból származó nyereség visszaszerzésének lehetőségét. Az említett eljárások keretében tehát e hatóságoknak kell megvizsgálniuk az alapul szolgáló információkat, és azokból adott esetben e hatóságoknak kell levonniuk a következtetéseket ezen eljárások kimenetelét illetően. Egyébiránt – amint az a fenti 90. pontból kitűnik – a Tanácsnak a megtámadott jogi aktusokkal összefüggésben fennálló kötelezettségeit nem lehet egyenértékűnek tekinteni valamely tagállam nemzeti igazságügyi hatóságának azon kötelezettségeivel, amelyeket a pénzeszközök befagyasztására irányuló, többek között a nemzetközi bűnügyi együttműködés keretében indított büntetőeljárásban köteles teljesíteni (lásd: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 92. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

93 Ezt az értelmezést megerősíti a 2015. március 5-i Ezz és társai kontra Tanács ítélet (C-220/14 P, EU:C:2015:147) 77. pontja, amelyben a Bíróság megállapította, hogy az ezen ügybelihez hasonló körülmények között a Tanács vagy a Törvényszék feladata nem a felperesekkel szemben folytatott

nyomozások megalapozottságának, hanem kizárólag az egyiptomi hatóságok jogsegély iránti megkeresésére tekintettel a pénzeszközök befagyasztásáról szóló határozat megalapozottságának vizsgálata.

94 A Tanács természetesen nem fogadhatja minden körülmények között el az ukrán igazságügyi hatóságoknak az általuk átadott dokumentumokban szereplő megállapításait. Az ilyen magatartás nem lenne összhangban a megfelelő ügyintézés elvével, és általánosságban az uniós intézmények arra vonatkozó kötelezettségével, hogy – az EUSZ 6. cikk (1) bekezdése első albekezdésének és a Charta 51. cikke (1) bekezdésének együttes alkalmazása értelmében – tiszteletben tartsák az alapvető jogokat az uniós jog alkalmazása keretében (lásd: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 94. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

95 A Tanácsnak azonban az adott ügy körülményei alapján értékelnie kell a további vizsgálatok lefolytatásának a szükségességét, így különösen az ukrán hatóságoktól további bizonyítékok átadását kell kérnie abban az esetben, ha a már előterjesztett bizonyítékok elégtelennek bizonyulnak. Nem zárható ki ugyanis, hogy az akár a maguk az ukrán hatóságok által, akár más úton a Tanács tudomására hozott információk ezen intézményben kételyeket ébresztenek az e hatóságok által már rendelkezésre bocsátott bizonyítékok elégséges jellegét érintően. Ezenfelül azon lehetőség keretében, amelyet biztosítani kell az érintett személyek számára az azon indokokat illető észrevételek megtételére vonatkozóan, amelyeket a Tanács alapul kíván venni nevüknek a szóban forgó jegyzéken való fenntartásához, e személyek előterjeszthetnek olyan információkat, illetve akár mentő körülményeket, amelyek szükségessé teszik, hogy a Tanács további vizsgálatokat végezzen. Konkrétan, bár a Tanács nem járhat el az ukrán igazságügyi hatóságok helyett az Ukrajna legfőbb ügyészségének leveleiben említett büntetőeljárások megalapozottságának értékelése tekintetében, nem zárható ki, hogy többek között a felperes észrevételeire tekintettel ezen intézmény köteles legyen arra, hogy az ukrán hatóságoktól felvilágosítást kérjen az ezen eljárások alapjául szolgáló információkat illetően (lásd: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 95. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

96 E megfontolásokra figyelemmel kell értékelni a felperes konkrét érveit.

Az Ukrajna legfőbb ügyészsége által nyújtott információk elégséges jellegéről

97 A felperes elsősorban azzal érvel, hogy a Tanácsra hárul a bizonyítási teher, amikor valamely személlyel szemben korlátozó intézkedéseket fogad el, valamint hogy az ebben a kontextusban elfogadott bármely határozatnak olyan kellően szilárd ténybeli alapra kell épülnie, amely lehetővé teszi az e személlyel kapcsolatos és a vagyon hűtlen kezelésének pontosan meghatározott olyan tényállására vonatkozó büntetőeljárás fennállásának megállapítását, amely sértheti Ukrajna intézményi és jogi alapjait. Ezzel összefüggésben a felperes hangsúlyozza, hogy ingatlanokkal kapcsolatos a pénzeszközök azon hűtlen kezelése, amelyet neki Ukrajna legfőbb ügyészségének leveleiben, különösen a 2016. július 25-i levelében felrónak – amely levelekre a Tanács támaszkodott –, és amely ingatlanok természetüknél fogva még mindig Ukrajnában találhatók, és amelyeket nem lehet külföldre vinni. Ez a levél nem szolgál elegendő részletes információval, és nem fejti ki, hogy a felperes hogyan juthatott hozzá a levélben említett [bizalmas] ukrán hrivnya (UAH) összeghez. Ennélfogva a vagyon e hűtlen kezelésével szemben csak az ukrán hatóságok által végzett intézkedésekkel lehet fellépni, ily módon a felperes pénzeszközeinek a Tanács által elhatározott befagyasztása semmiféle hatással nem jár a vagyon ezen állítólagos hűtlen kezelésére.

98 A felperes hozzáfűzi, hogy a Tanács nem alapíthat releváns érvet arra, hogy Ukrajna legfőbb ügyészségének 2016. július 25-i levele megemlíti, hogy a nyomozás során a kerületi bíróság (a továbbiakban: kerületi bíróság) 2014-ben és 2015-ben hozott határozatai *[bizalmas]* alapján vagyontárgyakat *[bizalmas]* foglaltak le a nyomozó kérésére. A közvetlenül a felperesre vonatkozó

egyetlen információ ugyanis a *[bizalmas*] lefoglalására vonatkozik, ami nem támaszthatja alá meggyőzően a *[bizalmas]* UAH értékű ingatlan állítólagos hűtlen kezelésével kapcsolatos büntetőeljárást.

99 A Bizottság által támogatott Tanács azzal érvel, hogy a felperesnek felrótt hűtlen kezelés veszteséget okozott az ukrán állami vagyonban vagy pénzeszközökben. Az ukrán államot ugyanis – e hűtlen kezelés például bírósági határozat jogerőssé válásával történő orvoslásáig – megfosztották a hűtlen kezelés tárgyát képező vagyonon vagy pénzeszközökön, és többek között az ezekből esetlegesen keletkező bevételeken fennálló tulajdonjogától, valamint az azok használatához és hasznosításához való jogától. A Tanács egyebekben pontosítja, hogy a kerületi bíróság 2014. október 3-i végzésében elrendelte *[bizalmas*] lefoglalását.

100 A felek nem vitatják, hogy a megtámadott jogi aktusok elfogadásakor a Tanács alapvetően az Ukrajna legfőbb ügyészségének 2016. július 25-i levelében szereplő információkra és Ukrajna legfőbb ügyészségének válaszaira támaszkodott.

101 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy ez a levél a fenti 49. pontban megismételt információkat tartalmazza.

102 Ukrajna legfőbb ügyészsége azt is jelezte, hogy a szóban forgó levélben körülírt cselekmények megfelelnek az ukrán büntető törvénykönyv 191. cikkének (5) bekezdésében meghatározott, mások vagyonának személyek egy csoportja által különösen nagy értékre közösen elkövetett hűtlen kezelésére vonatkozó bűncselekménynek.

103 Ukrajna legfőbb ügyészsége emellett rámutatott, hogy a nyomozás során a kerületi bíróság 2014-ben és 2015-ben hozott határozatai alapján *[bizalmas]* vagyontárgyakat foglaltak le a nyomozó kérésére.

104 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a megtámadott jogi aktusok elfogadásakor kellően pontos információk álltak a Tanács rendelkezésére azzal a bűncselekménnyel kapcsolatban, amellyel a felperest gyanúsították, és az azzal kapcsolatos eljárás állásáról.

105 Ami a felperes azzal kapcsolatos érvét illeti, hogy a jelen ügyben ingatlanok hűtlen kezeléséről van szó, amelyeket – természetüknél fogva – nem lehet Ukrajnán kívülre vinni, meg kell jegyezni, hogy a releváns kritérium nem írja elő, hogy ahhoz, hogy valamely személyt fel lehessen venni a jegyzékbe, fenn kell állnia annak a kockázatnak, hogy külföldre viszik azokat az állami pénzeszközöket, amelyek hűtlen kezelésével a személyt gyanúsítják. Ily módon önmagában elegendően igazolja a felperessel szembeni korlátozó intézkedéseket az állami pénzeszközök hűtlen kezelésére való hivatkozás, amennyiben az megalapozott (lásd: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 106. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

106 E tekintetben az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az állami pénzeszközök hűtlen kezelésének fogalma minden olyan cselekményt magában foglal, amely az állami szervekhez tartozó vagy ellenőrzése alá helyezett erőforrásoknak az azok rendeltetésével ellentétes célokra, így különösen magáncélokra történő jogellenes felhasználásából áll. E felhasználás akkor tartozik az említett fogalom alá, ha annak következtében e szervek pénzügyi érdekei sérülnek, tehát e felhasználásnak pénzügyi szempontból értékelhető kárt kell okoznia (lásd: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 107. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

107 A szóban forgó fogalom ilyen tág értelmezésére a 2014/119 határozat teljes körű, hatékony érvényesülésének biztosítása céljából van szükség a határozat – Ukrajnában a jogállamiság megerősítésére irányuló – célkitűzéseinek megvalósítása érdekében. Figyelemmel egyebekben a vitatott intézkedés tisztán biztosítási jellegére, a jelen ügyben nem alkalmazható, következésképpen pedig nem lehet ellentétes az ilyen tág értelmezéssel egyrészről a bűncselekmények és a büntetések

jogszerűségének a Charta 49. cikke (1) bekezdésének első mondatában, másrészről az ártatlanság vélelmének a Charta 48. cikkének (1) bekezdésében rögzített általános uniós jogi elve (lásd: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 109. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

108 A jelen ügyben – amint azt a Tanács helytállóan megjegyzi – a 2016. július 25-i levélben körülírt, az állami vagyon vagy egyéb pénzeszközök hűtlen kezelése, mindaddig, amíg fennáll és amíg – például jogerőssé váló bírósági határozat útján – nem orvosolták, veszteséget okoz az ukrán államnak, amelyet megfosztottak a hűtlen kezelés tárgyát képező vagyonon vagy pénzeszközökön, és többek között az ezekből esetlegesen keletkező bevételeken fennálló tulajdonjogától, valamint az azok használatához és hasznosításához való jogától (lásd ebben az értelemben: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 110. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

109 Az, hogy a megtámadott jogi aktusokban előírt korlátozó intézkedések eredményeként a felperes Unióban található pénzeszközeit átmenetileg befagyasztják, a felperes elítélése esetén hozzájárul az ukrán hatóságok hűtlen kezelés tárgyát képező pénzeszközök és vagyon visszaszerzésére irányuló feladatának elősegítéséhez, és kiegészíti a kerületi bíróság által elrendelt lefoglaláshoz hasonló, nemzeti szinten elfogadott intézkedéseket (lásd a fenti 103. pontot) (lásd: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 111. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

110 Amennyiben ugyanis a felperessel szemben felhozott vádak megalapozottságát az ukrán bíróságok megállapítják, és elrendelik a hűtlen kezelés tárgyát képező pénzeszközök visszaszerzését, erre többek között azon pénzeszközök felhasználásával kerülhet sor, amelyeket a felperes esetleg az Unióban helyezett el. E tekintetben kevés jelentősége van annak, hogy ezek az esetleges pénzeszközök a felperessel kapcsolatos nyomozás tárgyát képező ügyletből származnak-e, mivel az azon pénzeszközök ukrán állam általi visszaszerzésének elősegítése számít, amelyeket soha nem kellett volna tőle elvonni (lásd: 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 112. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

111 A fentiekre figyelemmel a felperes ezen érveit el kell utasítani.

112 A felperes másodsorban emlékeztet arra, hogy a Tanács előtt arra hivatkozott, hogy az Ukrajna legfőbb ügyészségének 2016. július 25-i levelében neki felrótt cselekmények a 2006. és a 2007. évre nyúltak vissza, és hogy azokat az ukrán bíróságok már 2008-ban vizsgálták, és hogy ezekben semmi jogelleneset nem találtak. A felperes szerint igaz ugyan, hogy a Tanács reagált ezekre az érvekre azzal, hogy e tekintetben kérdéseket intézett Ukrajna legfőbb ügyészségéhez, ezen utóbbi válaszai ugyanakkor nem voltak kielégítőek, különösen ami a *ne bis in idem* elvének tiszteletben tartását illeti, ily módon a Tanács nem vélhette úgy, hogy a felperes neve szóban forgó jegyzéken való fenntartásának igazolásához elegendő információval rendelkezik. A felperes egyebekben előadja, hogy a Tanács nem róhatja fel neki, hogy érveinek alátámasztása céljából nem nyújtott be dokumentációt, mivel a Tanácsnak kell meggyőződnie arról, hogy kellően szilárd ténybeli alappal rendelkezik.

113 A Bizottság által támogatott Tanács emlékeztet arra, hogy a felperes nem nyújtotta be a releváns bírósági határozatokat, amikor arra hivatkozott, hogy a neki felrótt cselekményeket az ukrán bíróságok már vizsgálták. A Tanács e tekintetben úgy véli, hogy proaktív volt, amennyiben kiegészítő információkat kért Ukrajna legfőbb ügyészségétől, amely – a Tanács kérdéseire adott válaszaiban – közölte a szükséges pontosításokat, és jelezte többek között azt, hogy a szóban forgó cselekményeket nem értékelték büntetőjogi szempontból. A *ne bis in idem* elvének alkalmazása tehát kizárt. E körülmények között a Tanács kellően szilárd ténybeli alappal rendelkezett a korlátozó intézkedések felperessel szembeni fenntartásának igazolásához.

114 Emlékeztetni kell arra, hogy a 2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet (T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166) alapjául szolgáló ügyben a felperes által hivatkozott érveket követően a Tanács bizonyos kérdéseket intézett Ukrajna legfőbb ügyészségéhez többek között annak ellenőrzése céljából, hogy az Ukrajna legfőbb ügyészségének 2015. november 30-i levelében említett, a 2016. július 25-i levélben említettel azonos büntetőeljárás keretében a felperessel szemben felrótt cselekmények – a felperes állításának megfelelően – a 2006–2007-es időszakra nyúlnak-e vissza, és hogy azokat az ukrán bíróságok már vizsgálták-e.

115 Az Ukrajna legfőbb ügyészségének a Tanács kérdéseire adott válaszai a Tanács 2016. november 16-i munkadokumentumában találhatók. E dokumentum szerint először is az állami pénzeszközök felperesnek felrótt hűtlen kezelésével kapcsolatos ingatlanügyletre 2006-ban és 2007-ben, *[bizalmas*] csereügylet keretében került sor:

[bizalmas].

[bizalmas].

[bizalmas].

116 Miután a Tanács továbbította Ukrajna legfőbb ügyészségének válaszait a felperes számára, ő a 2017. január 13-i válaszában azt felelte többek között, hogy a csereügylet *[bizalmas]* jogszerűségét az ukrán bíróságok és a kerületi bíróság több, 2008-as és 2009-es határozata is megállapította, amelyek mindegyike megállapította a jogellenesség hiányát. A felperes emellett jelezte, hogy 2009-ben Ukrajna legfőbb ügyészsége vizsgálta az említett ügylet megkötése során többek között a felperes által végzett cselekmények jogszerűségét, és megállapította a jogellenesség hiányát.

117 A felek nem vitatják, hogy a felperes 2017. január 13-i levelének elolvasásakor a Tanács nem kért további információkat Ukrajna legfőbb ügyészségétől. A Tanács e tekintetben azzal érvel, hogy szorítkozhatott arra, hogy az Ukrajna legfőbb ügyészsége által számára már biztosított, állítólagosan részleges információkra támaszkodjon, mivel a felperes a leveléhez nem csatolta az általa a levélben említett bírósági határozatokat.

118 A felperes a maga részéről úgy véli, hogy Ukrajna legfőbb ügyészségének válaszai igen általánosak és kevéssé informatívak. A felperes szerint ugyanis Ukrajna legfőbb ügyészsége – noha megerősítette, hogy a felperesnek felrótt 2006-os és 2007-es cselekmények jogszerűségét később megállapították – azt állítja, hogy a jelenleg folyamatban lévő nyomozás a bűnösségre vonatkozó bizonyítékokkal szolgált, de ezzel a nyomozással kapcsolatos semmiféle tényt nem pontosított. Ukrajna legfőbb ügyészsége egyébként nem jelzi azokat az okokat, amelyek miatt az új nyomozás összeegyeztethető a *ne bis in idem* elvével.

119 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a felperes által hivatkozott információkra tekintettel a Tanácsnak – a fenti 94. és 95. pontban felidézett elvek alapján – ismételten Ukrajna legfőbb ügyészségéhez kellett fordulnia.

120 Ellentétben ugyanis a Tanács állításával, a rendelkezésére álló információk nem tették lehetővé annak kizárását, hogy a *ne bis in idem* elvébe ütközne az a büntetőeljárás, amely alapján fenntartotta a felperesre vonatkozó korlátozó intézkedéseket.

121 Ebben a kontextusban először is meg kell állapítani, hogy a 2017. január 13-i levélben a felperes nemcsak a gazdasági vagy közigazgatási bíróságok határozataira, hanem a kerületi bíróság – azaz Ukrajna legfőbb ügyészségének 2016. július 25-i levelében említettel azonos bíróság – egyik határozatára is hivatkozott.

122 *[bizalmas].*

123 Harmadszor, emlékeztetni kell arra, hogy a *ne bis in idem* elve az uniós jog olyan általános elvét képezi, amelyet minden rendelkezéstől függetlenül alkalmazni kell (2001. október 18-i X kontra EKB ítélet, T-333/99, EU:T:2001:251, 149. pont).

124 A tagállami bíróságokat illetően ezt az elvet a Charta 50. cikke elismeri.

125 Ezen túlmenően utalni kell az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény (kihirdette: az 1993. évi XXXI. törvény) hetedik kiegészítő jegyzőkönyvének a „Kétszeres eljárás alá vonás vagy büntetés tilalma” címet viselő 4. cikkére, amely a következőképpen rendelkezik:

„1. Ha valakit egy állam büntetőtörvényének és büntetőeljárási törvényének megfelelően egy bűncselekmény kapcsán már jogerősen felmentettek vagy elítéltek, e személlyel szemben ugyanennek az államnak az igazságszolgáltatási szervei ugyane bűncselekmény miatt nem folytathatnak büntetőeljárást, és vele szemben abban büntetést nem szabhatnak ki.

2. Az előző bekezdés rendelkezései nem képezik akadályát annak, hogy az adott állam büntetőtörvényeinek és büntetőeljárási törvényeinek megfelelően az eljárást újból megindítsák, ha új, vagy újólag feltárt tények, vagy az eljárás alapvető hibái természetüknél fogva kihatással vannak a meghozott ítéletre.”

126 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az említett jegyzőkönyvet Ukrajnára alkalmazni kell.

127 Az ítélkezési gyakorlat szerint elképzelhető, hogy az érintett nemzeti jogrendszerben a büntető igazságszolgáltatásban részt vevő hatóság által hozott, a terhelttel szemben indított büntetőeljárást megszüntető határozat bizonyos feltételek között azzal a hatással jár, hogy a büntetőjogi felelősségre vonhatóság véglegesen megszűnik. Ilyen esetben úgy kell tekinteni, hogy az érintett személy helyzete annak ellenére a *ne bis in idem* elvének hatálya alá tartozik, hogy az ilyen eljárás bírósági közreműködés nélkül zajlik és hogy az eljárás végén hozott határozat nem ölti ítélet formáját (lásd ebben az értelemben: 2003. február 11-i Gözütok és Brügge, C-187/01 és C-385/01, EU:C:2003:87, 27–31. pont). Ezzel szemben a *ne bis in idem* elvét nem kell alkalmazni az olyan határozatra, amellyel valamely állam hatósága az elé terjesztett ügy érdemi kivizsgálását követően, a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személlyel szembeni vádemelést megelőző szakban felfüggeszti a büntetőeljárást, ha ezen állam nemzeti joga szerint ez a felfüggesztő határozat nem szünteti meg véglegesen a büntetőjogi felelősségre vonhatóságot, és így nem képezi akadályát annak, hogy ebben az államban ugyanazon cselekmény miatt újabb büntetőeljárást folytassanak le (lásd ebben az értelemben: 2008. december 22-i Turanský ítélet, C-491/07, EU:C:2008:768, 45. pont).

128 A fenti megfontolásokra figyelemmel meg kell állapítani, hogy a megtámadott jogi aktusok elfogadásakor Ukrajna legfőbb ügyészségének válaszai alapján a Tanács rendelkezésére álló információk nem tették számára lehetővé annak megállapítását, hogy a *ne bis in idem* elvébe ütközik-e a felperesre vonatkozó büntetőeljárás – amelynek fennállása a korlátozó intézkedések felperessel szembeni fenntartásának alapját képezte –, mivel a Tanács nem ismerte a kerületi bíróság azon határozatának és Ukrajna legfőbb ügyészsége azon határozatainak tartalmát, amelyeket a felperes a 2017. január 13-i levelében említett.

129 Márpedig – noha nem a Tanács feladata vizsgálni az Ukrajnában folyamatban lévő büntetőeljárások megalapozottságát (lásd a fenti 91–93. pontot), mint ahogyan az sem feladata, hogy értékelje ezen eljárások ukrán jog szerint alkalmazandó eljárási szabályoknak való megfelelését (2018. március 22-i Stavytskyi kontra Tanács ítélet, T-242/16, nem tették közzé, EU:T:2018:166, 134. pont) – a Tanács köteles meggyőződni arról, hogy nem ütközik a *ne bis in idem* elvébe az a büntetőeljárás, amely alapján valamely személlyel szemben korlátozó intézkedéseket tart fenn, feltéve, hogy az érintett személy olyan információkkal szolgál a számára, amelyek alapján e tekintetben kétségei támadhatnak.

130 Noha igaz, hogy 2017. január 13-i levelében a felperes nem említette kifejezetten a *ne bis in idem* elvét, és nem is nyújtotta be az ukrán hatóságok azon határozatait, amelyek bizonyíthatták volna, hogy a vele szemben jelenleg folyamatban lévő eljárás ebbe az elvbe ütközik, ez nem változtat azon, hogy az általa nyújtott információk elegendőek voltak ahhoz, hogy a Tanácsot arra kötelezzék, hogy további információkat kérjen Ukrajna legfőbb ügyészségétől, figyelemmel az ezen utóbbi korábban megküldött válaszainak tartalmára is, amely válaszok megemlítették többek között azt, hogy az ügyészségek úgy döntöttek, hogy nem indítanak nyomozást (lásd a fenti 115. pontot).

131 Ebben a kontextusban pontosítani kell, hogy a kérdés nem az, hogy a Tanács tudomására hozott információkra figyelemmel a Tanács köteles volt-e levenni a felperes nevét a jegyzékről azért, mert az ellene folyamatban lévő büntetőeljárás sérti a *ne bis in idem* elvét, hanem pusztán az, hogy köteles volt-e figyelembe venni ezeket az információkat és további vizsgálatokat folytatni, illetve felvilágosítást kérni az ukrán hatóságoktól. Ennélfogva elegendő, hogy az említett információk jogos kérdéseket vethetnek fel a nyomozás lefolyásával és az Ukrajna legfőbb ügyészsége által átadott információk elégséges jellegével kapcsolatban (lásd ebben az értelemben: 2018. február 21-i Klyuyev kontra Tanács ítélet, T-731/15, EU:T:2018:90, 242. pont).

132 Egyebekben meg kell állapítani, hogy a megtámadott jogi aktusok elfogadásakor a felperessel szemben már több éve alkalmazták a szóban forgó korlátozó intézkedéseket, mégpedig mindenkor az Ukrajna legfőbb ügyészsége által folytatott ugyanazon büntetőeljárás fennállása miatt. Ebben a kontextusban egyrészről Ukrajna legfőbb ügyészségének főszabály szerint képesnek kellett arra lennie, hogy a Tanács számára biztosítsa az összes olyan kiegészítő információt, amelyekre esetlegesen szüksége lehetett, másrészről pedig a Tanácsnak úgy kellett volna tekintenie, hogy még inkább köteles mélyrehatóan vizsgálni a *ne bis in idemhez* hasonló valamely alapvető elv ukrán hatóságok általi, a felperes hátrányára történő esetleges megsértésének kérdését.

133 A fenti megfontolásokra figyelemmel meg kell állapítani, hogy a Tanács nyilvánvaló értékelési hibát követett el, amikor anélkül fogadta el a megtámadott jogi aktusokat, hogy kiegészítő információkat kért volna az ukrán hatóságoktól, ami elegendő e jogi aktusok felperest érintő részeikben történő megsemmisítéséhez, mégpedig anélkül, hogy a felperes többi érvét vizsgálni kellene.

134 A Tanács által másodlagosan előadott, a fellebbezés benyújtására nyitva álló határidő lejártáig, fellebbezés benyújtása esetén pedig annak elbírálásáig a 2017/381 határozat joghatásainak fenntartására irányuló kérelemre tekintettel (lásd a fenti 36. pont második francia bekezdését), elegendő megállapítani, hogy a 2017/381 határozat csak 2018. március 6-ig volt hatályban. Következésképpen annak a jelen ítélettel történő megsemmisítése az ezen időpont utáni időszak tekintetében nem jár következménnyel, ezért e határozat hatálya fenntartásának kérdéséről nem szükséges dönteni (lásd: 2018. június 6-i Arbuzov kontra Tanács ítélet, T-258/17, EU:T:2018:331, 107. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

A költségekről

135 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Tanácsot, mivel pervesztes lett, a felperes kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

136 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése értelmében az eljárásba beavatkozó intézmények maguk viselik saját költségeiket. A Bizottság következésképpen maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (hatodik tanács)

a következőképpen határozott:

1) **A Törvényszék megsemmisíti az ukrajnai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szembeni korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 2014/119/KKBP határozat módosításáról szóló, 2017. március 3-i (KKBP) 2017/381 tanácsi határozatot és az ukrajnai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szembeni korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 208/2014/EU rendelet végrehajtásáról szóló, 2017. március 3-i (EU) 2017/374 tanácsi végrehajtási rendeletet, amennyiben azok fenntartották Edward Stavytskyi nevét azon személyek, szervek és szervezetek jegyzékén, akikre, illetve amelyekre e korlátozó intézkedések alkalmazandók.**

2) **Az Európai Unió Tanácsa viseli saját költségeit, valamint az E. Stavytskyi részéről felmerült költségeket.**

3) **Az Európai Bizottság maga viseli saját költségeit.**

Berardis Spielmann Csehi

Kihirdetve Luxembourgban, a 2019. január 30-i nyilvános ülésen.

Aláírások

i — A jelen szöveg 123. és 127. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.